

Доц. др Сузана Димић

Правни факултет Универзитета у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици

ПОРЕСКА ОСЛОБОЂЕЊА ЗА ПОЧЕТНИКЕ У ПОСЛОВАЊУ У СРБИЈИ

У условима великих кретања младих у потрази за запослењем показује се неопходним предузимање мера за стварање повољног пословног амбијента за почетнике у пословању. Поред бројних административних и финансијских препрека са којима се могу сусрести у почетној фази пословања, порески систем може представљати значајно оптерећење за њих. Отуда, све већи број земаља опредељује се за увођење различитих облика пореских подстицаја, којима се постиже пореско растерећење појединих фактора производње. Како фискално оптерећење рада утиче на потражњу за радном снагом, а тиме посредно и на запосленост, најчешће се предузимају мере за ослобођење од плаћања пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање. Такође, да би се почетницима омогућио лакши приступ капиталу, који им недостаје у почетној фази пословања, уводе се порески подстицаји за потенцијалне инвеститоре у виду пореског кредита. Од увођења оваквих пореских олакшица у порески систем Србије очекују се значајни позитивни ефекти, јер проблем незапослености младих људи последњих година представља не само социјални и економски, него и велики демографски проблем.

Кључне речи: Пореско ослобођење; Порез на доходак; Доприноси за обавезно социјално осигурање.

1. УВОД

Савремене државе настоје да применом бројних мера решавају проблем незапослености. Од стране различитих институција предузимају се програми обуке и припреме за покретање сопственог посла. Такође, читав низ мера финансијске подршке као што су разне субвенције,

кредити за почетнике, имају за циљ подстицање запошљавања и само-запошљавања. Све већи број држава у својим пореским законодавствима прописује подстицаје, као што су делимично или потпуно умањење пореза и рефундација доприноса за обавезно социјално осигурање из буџета. На овај начин, ствара се повољнији пословни амбијент за сва лица која желе да покрену сопствени бизнис. Тиме ће не само ова лица наћи запослење него се отварају могућности и за друга незапослена лица, јер ће се покретањем пословне активности отворити нова радна места. Посебан значај наведених мера види се код запошљавања млађе категорије становника. Развој информационе технологије довео је до огромних промена у свакодневном животу, па и начину пословања. Једна од бројних новина је и стварање новог облика пословања познатог под називом *start-up*, чија је доминантна карактеристика иновативност. Приликом покретања пословања почетници се сусрећу са бројним проблемима, међу којима су најзначајнији финансијске природе. Неретко, млади људи имају добре идеје али углавном не располажу никаквим почетним капиталом, па су приморани да позајмљују од рођака или се задужују код банака. Поред питања финансирања, које представља главну препреку, стартапови и традиционални почетници у пословању суочавају се са проблемом пореских обавеза. Отуда, најчешће се путем омогућавања приступа капиталу и делимичним или потпуним ослобађањем пореских обавеза подстичу почетници у пословању у многим земљама.

Пратећи савремене трендове, у Србији се приступило покретању значајних програма и доношењу низа мера с циљем подстицања стартапова. Препознат је њихов значај за запошљавање младих, јер су због иновативности, употребе савремених технолошких достигнућа и мобилности најпогоднији млађој популацији. Треба имати у виду да је пореско подстицање почетника у пословању једна у низу мера које би требало да предузимају државе које се суочавају са великим миграционим кретањима у потрази за послом, нарочито младе популације.

2. ПОРЕСКЕ ОЛАКШИЦЕ ЗА ЗАПОЧИЊАЊЕ ПОСЛОВАЊА

Опорезивање је увек било осетљиво питање у односима између државе и њених грађана, од свог настанка па до савремених пореских система, због сучељавања два на први поглед супротстављена интереса. На једној страни постоји потреба обезбеђивања средстава за финансирање трошкова друштвене заједнице, док се на другој страни пореским захватањем утиче на смањење економске снаге пореског обвезника. Мада обезбеђивање средстава за финансирање јавних потреба грађани доживљавају као терет, оно је у њиховом интересу. Без пореског захва-

тања не би било оптималног функционисања друштвеног поретка. Због тога што се смањује економска снага, опорезивање утиче на понашање физичких и правних лица. Промене у њиховим економским одлукама, представљајући реакцију на опорезивање, изазивају посредством тржишног механизма ефекте у привреди. У зависности од тога како су обликовани основни елементи, порез на лица која су њиме погођена може деловати подстицајно или дестимулативно.

Од самог настанка, порези се везују за потребу финансирања функција државе, тако да је фискални циљ био не само примарни, него задуго и једини циљ. Крајем 19. и почетком 20. века, са напуштањем доктрине економског либерализма, порези преузимају улогу инструмента за остваривање економских, социјалних, демографских и других циљева. Тако се опорезивању у савременим државама може поверити остваривање различитих екстрафискалних циљева. Предузимањем одговарајућих мера пореске политике могу се произвести одређени ефекти на макроекономском, микроекономском и социјалном плану.

Након периода давања предности остваривању редистрибутивне улоге пореза, доминацијом прогресивног опорезивања дохотка, као и постојањем бројних пореских олакшица које су не само водиле рачуна о личним и породичним приликама пореских обвезника него су обезбеђиване са намером постизања одређених економских циљева, током 80-тих година 20. века таласом пореских реформи наступио је период вођења неутралне пореске политике. Обликовање главних пореских врста ишло је у правцу ширења пореске основице и укидања бројних пореских олакшица. У првим деценијама 21. века уочена је потреба да се одговори на притиске глобализацијских кретања. У обликовању појединачних пореза и пореске структуре све већи значај добија принцип економске ефикасности. У домену опорезивања дохотка физичких лица то се изразило све већим присуством тзв. алтернативних модела у доскорашњим земљама синтетичког пореза на доходак. Такође, долази до промена у пореским структурама савремених држава, која се огледа у већем ослањању на потрошњу.

Остваривање нефискалних циљева опорезивања постиже се прописивањем различитих пореских олакшица, које представљају пореске погодности јер се састоје у умањењу пореског терета пореском обвезнику. Оне се могу односити на висину пореске стопе, када се у зависности од жељеног циља прописују посебне стопе за одређене категорије пореских предмета или пореских обвезника. Такође, пореска законодавства прописују пореске олакшице које се пружају у току утврђивања пореске основице. То су различите врсте изузимања из основице за опорезивање, мотивисана постизањем одређених социјално поли-

тичких или економских разлога, као и разни одбици који представљају ставке које се одузимају приликом утврђивања висине пореске основе. Заједничка карактеристика свих врста пореских олакшица је да усложњавају администрирање порезом и повећавају трошкове опорезивања. Иако пореске олакшице представљају пореске погодности које им се пружају, пореским обвезницима могу представљати знатну потешкоћу у плаћању пореза. Да би искористили прописане олакшице, порески обвезници ће бити приморани да тумаче пореске прописе који су врло често сложени, да прибаве додатну документацију који доказују да испуњавају услове за примену пореске олакшице, па чак и да ангажују стручна лица која ће им помоћи. Примена пореских олакшица усложњава и поступање пореских органа, јер прикупљају и обрађују додатну документацију да би утврдили да ли су испуњени услови који су прописани за њихову примену. У том смислу, поставља се питање оптималног односа између остваривања циљева пореске политике и принципа јефтиноће убирања пореза. Трошкови утврђивања, наплате и контроле пореза треба да буду што нижи, као и трошкови које порески обвезник има приликом испуњења своје пореске обавезе.

Бројни су трошкови покретања сопственог пословања, од обезбеђивања пословног простора (на пример, узимање у закуп пословног простора уколико немају сопствени), трошкови приликом оснивања и регистрације фирме, обезбеђивање репроматеријала и основних средстава за обављање делатности. Неизоставну ставку у финансијској конструкцији коју почетник прави приликом започињања пословања јесте питање плаћања пореза и доприноса. Према подацима истраживања спроведеног у Србији, значајна финансијска средства су неопходна за измиривање ових обавеза.¹ Отуда, давање пореских олакшица за почетнике у пословању означава значајну погодност приликом покретања привредне активности и може представљати један од кључних фактора приликом одлучивања о покретању сопственог бизниса.

Стварање подстицајног пореског амбијента у савременој пореској пракси је препознато као један од фактора који могу у значајној мери допринети подстицању привредног раста. Опорезивање има непосредно негативно дејство на ефикасно пословање предузећа уколико је инцидента деловала тако да је предузеће изгубило своју позицију на тржи-

¹ За почетнике у пословању који су се определили да своју делатност обављају у форми привредног друштва, уз претпоставку да је друштво приходовало на месечном нивоу 50.000, колико је довољно да би се исплатиле минималне зараде са порезима и доприносима и покрили редовни месечни трошкови, израчунато је да ће укупни месечни трошкови пореза и доприноса (за власника) и пореза на добит бити 14.813,48 динара (*Анализа пореског и непореског оптерећења почетника у пословању*, НАЛЕД и ФПН, Београд 2017, 14–21).

шту. То значи, да је држава својом пореском политиком дестимулативно деловала на услове привређивања, што ће у дугом року имати и негативне ефекте на фискалне приходе.² Међутим, разматрање пореза је само један од фактора приликом одлучивања потенцијалних инвеститора. Група аутора је навела листу неколико фактора који утичу на доношење одлуке о улагању капитала, од којих су неки: стабилна макроекономска и фискална политика; политичка стабилност; правна и институционална инфраструктура; ефикасна, транспарентна и одговорна јавна управа; квалификована радна снага; тржишни фактори – величина и ефикасност, као и доступност одговарајућих механизма за решавање спорова.³

У обезбеђивању подстицаја почетницима у пословању, посебан значај имају различите пореске олакшице. Заједничка одлика различитих пореских олакшица које се у савременим пореским системима дају почетницима у пословању јесте да се путем пореског растеређења утиче на факторе производње. Зараде у потпуности или делимично ослобађају од плаћања пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање. Фискалним растеређењем рада утиче се на потражњу за радном снагом, а тиме посредно и на повећање запослености. Да би се малим фирмама које започињу обављање привредне активности олакшао приступ капиталу, и које најчешће не располажу никаквим почетним финансијским средствима, дају се порески подстицаји потенцијалним инвеститорима у облику пореског кредита. Тако се у систему пореза на добит прописује порески кредит за инвеститоре у одређеном постотку од извршеног улагања. Употреба пореских мера којима се коригују тржишне имперфекције које ограничавају приступ тржишту капитала могу унапредити развој малих и средњих предузећа.⁴

Њиховим признавањем пореским обвезницима, држава се лишава потенцијалних пореских прихода, па се пореске олакшице често називају пореским расходима. Упоређивањем са економским трансферима (на пример, субвенцијама) пореске олакшице су мање видљиве. У савременим државама, порески расходи се предочавањем парламенту чине транспарентним. У неким од њих то се постиже путем консолидованог рачуна пореских расхода који подразумева постојање листе пореских погодности и трошак таквих мера исказан износом изгубљених прихода.⁵

² Г. Милошевић, Н. Голубовић, „Пореска инциденца“, *Култура пописа* 15/2011, 311.

³ Нав. према: *Design and assessment of Tax Incentives in Developing Countries*, Selected issues and a country experience, United Nations, New York 2018, 22–23, https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2018/02/tax-incentives_eng.pdf, 15.08.2019.

⁴ Г. Илић-Попов, „Могућности, препреке и конкурентност малих и средњих предузећа – општи и порески аспект“, *Право и привреда* 5-8/2003, 411.

⁵ Нав. према: Д. Поповић, *Пореско право*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2017, 211.

3. ПОРЕСКИ ПОДСТИЦАЈИ ЗА ПОЧЕТНИКЕ У ПОСЛОВАЊУ ПРЕМА СРПСКОМ ПОРЕСКОМ ЗАКОНОДАВСТВУ

Постојећи нормативни оквир даје могућности за примену неколико пореских олакшица у облику подстицаја за започињање пословне активности. Код опорезивања добити на почетнике у пословању, могу се применити пореске олакшице које се односе на новооснована иновациона привредна друштва. Полазећи од става да је развој иновативне делатности значајан за подстицање привредног развоја, као и за решавање проблема незапослености, законодавац је најновијим изменама у домену пореза на добит увео посебан порески режим за новооснована иновациона привредна друштва.⁶ С циљем подстицања иновативности прописане су четири пореске олакшице. Прва је пореска олакшица прописа у виду пореског кредита за тзв. пословне анђеле. Привредна друштва која инвестирају у стартапове имају право на порески кредит у висини од 30 % извршеног улагања. Циљ ове пореске олакшице је олакшавање приступа капиталу почетницима у пословању, јер омогућава успостављање релације између оних који започињу пословну активност, који располажу малим или готово никаквим капиталом, и оних привредних субјеката која располажу великим капиталом. Оваквим обликом пореског подстицаја стварају се могућности не само за обезбеђивање почетног капитала, већ и за успостављање релација са инвеститорима који располажу искуством у успешном пословању. Највећи број почетника у Србији оснива се као микро или мало предузеће или свој бизнис започиње у форми предузетника. Сусрећу се са бројним препрекама и проблемима, који се не односе само на питање финансирања, већ често и недостатак искуства у обављању пословања. Поред пореског кредита за инвеститоре, у систему пореза на добит Србије прописане су још три пореске олакшице. Пореска олакшица у виду одбитка приликом утврђивања пореске основице, када се новооснованим иновационим привредним друштвима признају трошкови који су непосредно повезани са истраживањем и развојем као расходи у пореском билансу и то у двоструко увећаном износу.⁷ Пореска олакшица у виду умањења пореске основице за 80 % за приходе остварене по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или

⁶ Иновационим привредним друштвима законодавац назива привредна друштва која обављају иновациону делатност (вид.: чл. 50ј Закона о порезу на добит, *Сл. гласник РС*, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15, 112/15, 113/17 и 95/18), мада се у Образложењу Закона о изменама закона о порезу на добит користи термин, све више присутан у научној и стручној литератури и широј јавности, “стартап”.

⁷ Чл. 22 в Закона о порезу на добит.

предмета сродног права. У случају отуђења права интелектуалне својине само се 20 % укључује у пореску основицу приликом опорезивања капиталне добити.⁸

У систему пореза на доходак Србије, разликују се две пореске олакшице. Прва пореска олакшица обезбеђује пореске погодности за оснивача новооснованог иновационог привредног друштва. Оснивач који је запослен у том друштву има право на ослобађање од плаћања обрачунатог пореза на зараду.⁹ Друга пореска олакшица односи се на све новоосноване привредне субјекте. По том основу послодавац има право на пореско ослобођење за порез на зараде и то: код новооснованог привредног друштва за зараде оснивача, а код новооснованог предузетника, односно предузетника пољопривредника за личне зараде.¹⁰ Такође, ова лица имају и право на ослобођење од плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, који се плаћају на терет запосленог и терет послодавца.¹¹ Намера законодавца била је да ослобађањем од плаћања пореза на зараде и доприноса, пружи шансу младим незапосленим лицима да започну свој бизнис. Услов за остваривање ових пореских ослобођења јесте да су та лица била пријављена као незапослена код Националне службе за запошљавање у периоду од најмање шест месеци пре оснивања привредног друштва (односно, регистрација предузећа), односно, да су стекла средње, више или високо образовање у периоду од 12 месеци пре оснивања привредног друштва (односно, регистрација предузећа). За разлику од претходне пореске олакшице, која се односи само на иновативне почетнике, ова друга пореска олакшица примењују се на све почетнике, чиме представља значајан корак у пружању подршке свим почетницима у покретању сопственог посла. Бројна занимања (на пример, бројни занати) омогућавају да се поред лица које покреће сопствени посао запосле и друга лица. Без обзира на то што овде постоји могућност за запошљавање мањег броја људи

⁸ Чл. 25 в и 30 Закона о порезу на добит.

⁹ Према чл. 21е Закона о порезу на доходак – ЗПДГ, *Сл. гласник РС*, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/14, 5/15, 112/15, 5/16, 7/17, 113/17, 7/18, 9/18, 4/19 86/19 и 5/20, право на ово ослобођење има за сваког оснивача на износ зараде до 150.000 динара. Временско трајање ове пореске олакшице је ограничено на 36 месеци од оснивања тог друштва.

¹⁰ Ослобођење важи за период од 12 месеци од дана када је основано привредно друштво, односно регистрован предузетник, уз ограничење да зараде оснивача, односно личне зараде предузетника не могу прећи законом прописани месечни износ (37.000 дин) за свако лице појединачно (чл. 21 ђ ст. 1 и 2 ЗПДГ).

¹¹ Ови доприноси ће се уплаћивати из буџета на законом прописану најнижу месечну основицу (23.921 дин.). Чл. 45 г Закона о обавезном социјалном осигурању, *Сл. гласник РС*, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12, 8/13, 47/13, 108/13, 6/14, 57/14, 68/14, 57/14, 112/14, 5/16, 7/17, 113/17, 7/18, 95/18 и 4/19.

(у односу на велике привредне субјекте), неспоран је значај малих предузећа и предузетника за развој привреде, као и решавање проблема незапослености. Традиционално гледано, у Србији постоје могућности за бројна занимања, која би се могла подвести под појам микро и малих предузећа или обављати у форми предузетника, а такође и за обнављање неких старих заната, који би се могли прилагодити савременом тржишту (подсетимо се само на пример наше традиционалне ношње или наших домаћих производа). Боље осмишљавање туристичких понуда на мање туристички атрактивним местима, имајући у виду природне лепоте, незагађену воду и ваздух у руралним крајевима, могу допринети отварању нових радних места, а тиме и шансе за задржавање, па и повратак становништва у ове крајеве. У ери технолошких достигнућа (интернета, разних друштвених група и сл.) обезбеђивањем радних места, уз пружање задовољавајућег нивоа јавних услуга (здравства, инфраструктуре у смислу добре повезаности са градским насељима и сл.) становништву у руралним крајевима могу се пружити солидни услови за живот.¹² Поменути пореска олакшица за почетнике у пословању примењује се и на младе пољопривреднике. Уз испуњавање услова у погледу незапослености (протекло најмање шест месеци), као и у погледу временског периода стицања образовања (период од 12 месеци), она физичка лица која имају регистровано пољопривредно газдинство и одреде се да имају својство предузетника (подношењем одговарајуће пореске пријаве) ће бити ослобођена плаћања пореза и доприноса у првој години пољопривредне производње. Такође, млади пољопривредници могу користити још једну пореску погодност која се пружа у оквиру система пореза на доходак лицима која остварују приходе од продаје пољопривредних и шумских производа. Приликом обрачунавања пореске основице, овим лицима ће бруто приход бити умањен за нормиране трошкове у висини од 90 %.¹³

Поред плаћања пореза на зараде почетника у пословању (било да своју делатност организује у форми привредног друштва, предузетника или предузетника пољопривредника), као и доприноса за обавезно социјално осигурање, значајан трошак пословања представља запошљавање других лица. Тако ће приликом сваке исплате зараде запосленим лицима, почетници у пословању бити у ситуацији да воде рачуна о томе да ли се плаћају порез на зараде и доприноси за социјално осигурање.

¹² Неки примери досетљивости домаћина у привлачењу туриста у Србији (на пример, организовање туристичког лова, трке мотоциклиста и сл.) нам доказују да се уз добру идеју и са мало почетних средстава могу постићи резултати.

¹³ Ту спадају она физичка лица која остварују приходе од продаје пољопривредних и шумских производа, прикупљања и продаје шумских плодова, лековитог биља, узгајања и продај пчурака, пчела и пужева (чл. 85 ст. 1 тач. 15 ЗПДГ).

гурање. Обично се законом одређује да терет пореза на зараде и једног дела доприноса за обавезно социјално осигурање сноси запослено лице, а други део доприноса за обавезно социјално осигурање сноси послодавац.¹⁴ Прописивањем пореских олакшица, савремене државе настоје да утичу на пореско растерећење рада, а тиме и на потражњу за радном снагом. У систему пореза на доходак у Србији се примењује пореска олакшица за новозапослена лица, која се састоји у повраћају дела пореза на зараде и дела доприноса за обавезно социјално осигурање.¹⁵ Право на то имају микро и мала правна лица,¹⁶ предузетници, предузетници паушалци, као и предузетници пољопривредници.

4. ЗАКЉУЧАК

Од свог настанка порези су се везивали за потребу финансирања оптималног функционисања друштвеног поретка. Дужи временски период то је био једини циљ, да би се потом опорезивању поверило остваривање разних екстрафискалних циљева. Препознајући ефекте пореза на макроекономском и микроекономском плану, савремене државе користе одговарајуће мере пореске политике за постизање одређених економских циљева.

Након периода неутралне улоге пореза, под великим притиском глобализацијских кретања, принцип економске ефикасности добија примат у обликовању појединих пореза. Истовремено, пореска пракса појединих држава уводи различите пореске олакшице у циљу стварања подстицајног пореског окружења. Такав је случај са пореским погодностима које се дају почетницима у пословању.

Не доводећи у сумњу потребу подстицања почетника у пословању, не само због препознавања значаја малих предузећа и предузетника за привредни раст него и решавање проблема незапослености, поставља се питање да ли се прописивањем пореских олакшица у извесној мери ремети оптимално обликовање појединачних пореских облика и поре-

¹⁴ Међутим, економска расподела пореског терета ће се разликовати од правне, због пореске инциденце, у зависности од еластичности понуде и тражње на тржишту радне снаге, стопе незапослености и сл.

¹⁵ Уколико послодавац запосли најмање два нова лица има право на повраћај 75 % пореза на зараду за новозапослено лице исплаћену закључно са 31.12.2020. године. Услов је да се ради о лицима која су била на евиденцији код Националне службе за запошљавање најмање шест месеци, а приправници три месеца (чл. 21д ЗПДГ).

¹⁶ Разликовање између микро и малих правних лица врши се према правилима рачуноводства (нпр. запослених, микро правна лица имају до десет запослених, мала правна лица до 50 запослених). Вид. чл. 6 Закона о рачуноводству, *Сл. гласник РС*, бр. 62/13, 30/18 и 73/19.

ског система као целине. Мада пореске олакшице представљају пореске погодности за пореске обвезнике, могу довести до усложњавања администрирања порезом и повећати трошкове опорезивања. Такође, могу чинити порески систем у знатној мери сложеним. Због отежаног праћења и разумевања пореских прописа, могу се негативно рефлектовати на правну сигурност пореских обвезника, па тиме и посредно на заинтересованост потенцијалних почетника у пословању. Треба додати да пореске олакшице које се дају за покретање привредне активности представљају само један у низу кључних фактора. Приликом одлучивања о покретању сопственог бизниса велику улогу имају општи услови у једној држави (пored стабилног правног система потребни су стабилни економски и политички односи).

ЛИСТА РЕФЕРЕНЦИ

Библиографске референце

1. *Анализа пореског и непореског оптерећења почетника у пословању*, НАЛЕД и ФПН, Београд 2017;
2. Design and assessment of Tax Incentives in Developing Countries, Selected issues and a country experience, United Nations, New York 2018, https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2018/02/tax-incentives_eng.pdf;
3. Илић-Попов, Гордана, „Могућности, препреке и конкурентност малих и средњих предузећа – општи и порески аспект“, *Право и привреда* 5-8/2003 (404-417);
4. Милошевић, Горан, Голубовић, Наташа, „Пореска инцидентца“, *Култура полиса* 15-2011 (305-316);
5. Поповић, Дејан, *Пореско право*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд 2017;

Правни прописи

1. Закон о порезу на доходак, Сл. гласник РС, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/14, 5/15, 112/15, 5/16, 7/17, 113/17, 7/18, 9/18, 4/19 86/19 и 5/20;
2. Закон о порезу на добит, Сл. гласник РС, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15, 112/15, 113/17 и 95/18;
3. Закон о обавезном социјалном осигурању, Сл. гласник РС, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12, 8/13, 47/13, 108/13, 6/14, 57/14, 68/14, 57/14, 112/14, 5/16, 7/17, 113/17, 7/18, 95/18, 4/19;
4. Закон о рачуноводству, Сл. гласник РС, бр. 62/13, 30/18 и 73/19.

Assistant Professor Suzana Dimić, LL.D.

Faculty of Law, University of Priština with temporary seat in Kosovska Mitrovica

TAX EXEMPTIONS FOR BEGINNER ENTREPRENEURS IN SERBIA

Summary

In the conditions of large movements of young people in search of employment, it has proven necessary to take measures to create a favorable business environment for beginner entrepreneurs. In addition to the numerous administrative and financial obstacles that may be encountered in the initial phase of running a business, the tax system can be a significant burden.

Hence, an increasing number of countries are opting for the introduction of various forms of tax incentives, which achieve tax relief for certain factors of production. As the fiscal burden on labor affects the demand for labor, and thus indirectly employment, measures are most often taken to exempt from paying payroll taxes and contributions for compulsory social insurance. Also, in order to provide beginner entrepreneurs with easier access to capital, which they lack in the initial phase of running a business, tax incentives are introduced for potential investors in the form of a tax credit.

Significant positive effects are expected from the introduction of such tax reliefs in the tax system of Serbia, because the problem of youth unemployment in recent years is not only a social and economic problem, but also a major demographic problem.

Key words: *Tax exemption; Income tax; Compulsory social security contributions.*